

प्रकोप पछि प्रतिक्रियामा फेरबदल

देश: हैटी

संगठन: सेभ द चिल्ड्रेन

खतरहरू: भूकम्प, द्रुत बाढीहरू, उच्च हावाहरू

देश र जोखिमको अवलोकन

२०१० मा, एक विनाशकारी भूकम्पले हैटीलाई प्रहार गरि क्षतिग्रस्त वा र राजधानी, पोर्ट-आउ-प्रिन्स वरिपरि विद्यालयहरूको ८० प्रतिशत नष्ट थिए। लगभग २,५०,००० मानिसहरू मारिए, र जनसंख्याको एक-तेस्रो विस्थापित भएको थियो। हैटीको प्रशासनको पछिल्लो २०४ वर्ष देखि का सबै भन्दा कागजातहरू धुलोमा अन्तर्गत गाडेका थिए, र भूमि कार्यकाल निर्धारण गर्न असम्भव थियो।

राम्रो समन्वयको बावजूद, हैटिको शिक्षा मंत्रालय संकटबाट अभिभूत हुँदै थियो। यो अत्यन्तै कठिन अवस्थामा थियो, (जो अन्य गैर-सरकारी संगठनहरू र हैटी को शिक्षा मंत्रालयको साथ काम गर्ने समयमा यूनिसेफ संग शिक्षा समुह सह-प्रमुख थिए।) जवाफ दिन हतारिएर पुगे।

दुवै एक शैक्षिक र बाल सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट, बच्चाहरूलाई कक्षाकोठामा फिर्ता पठाउनु सबैभन्दा अहम लक्ष्य थियो। प्रकोप पछिको उथलपुथल बीच तत्काल राहतको आवश्यकताको मतलब थियो कि यसलाई साटन सेभ द चिल्ड्रेनलाई गाहो थियो। प्रमुख हितधारहरू देखि दबाबको धक्काले र कहिलेकाहीं विपरीत दिशामा, स्कूल निर्माण कार्यक्रम यता न उता भए।

एक विशाल समन्वयको प्रयास

सेभ द चिल्ड्रेन र यूनिसेफ द्वारा चलाइएका शिक्षा समूहले करिब १०० संगठनहरूका प्रयासहरू लाई समन्वय गरेका छन्।

सँगै, उनीहरूले १,००० भन्दा बढी अस्थायी सिक्ने खाली ठाउँहरूको स्थापना गरेका छन्, बच्चाहरूको लागि मनोवैज्ञानिक-सामाजिक सहायतामा १०,००० भन्दा बढी शिक्षकहरूलाई प्रशिक्षित बनाईएको थियो, १० लाख भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई स्कूलमा फिर्ता हुने सुविधा दिए, र २०,००० विद्यालयहरूमा हैजा-रोकथामका गतिविधिहरू स्थापित गरे।

सेभ द चिल्ड्रेनले कम से कम १०० विद्यालयहरूको निर्माण गरेका थिए, जसले हजारौं बच्चाहरूलाई सडकबाट झिक्न सहयोग गरेर र सफल शिक्षा कार्यक्रमहरूमा भाग लिन सक्नु। सर्वेक्षणबाट संकेत गर्छ कि समुदायका सदस्यहरू सेभ द चिल्ड्रेनको प्रयासहरूको लागि अत्यन्तै कृतज्ञ थिए।

□□निर्णय बनाउने प्रक्रिया चलिरहेको बेलामा सेभ द चिल्ड्रेनले केही प्रमुख फेरबदल गरेको थियो

- गति बनाम गुणस्तर। निर्माण गति र लागत बनाम आयु निर्माण : के यो अर्द्ध-स्थायी वा स्थायी निर्माण गर्न सबै भन्दा राम्रो छ?
- स्थिरता बनाम विविधता। सुरक्षाको स्तरको राम्रो अनुपालनको लागि स्थिर रचना बनाम कार्यक्षमताको वृद्धिको लागि रचनामा विविधता र स्थलको विशिष्ट विशेषताहरू तयार गर्न।
- लागत बनाम मात्रा। एक स्थल- विशेष रचनाको उच्च लागत बनाम एक अर्थव्यवस्थाको मात्रा सिलसिलावर रचनाको नमुना सहित आउछ।
- मात्रा बनाम गुणस्तर। धेरै विद्यालयहरू बनाउनु बनाम सामुदायिक स्वामित्वको सृजना।

यी विरोधाभासपूर्ण विचारहरूले देखाउँछ कि समय, लागत, मात्रा या गुणस्तरलाई प्राथमिकता दिनको लागि केवल अन्य कारकहरूको फेरबदल बाट प्राप्त गर्न सकिन्छ। धेरै फेरबदलहरू रचना चरणमा गरिएको हुन्छ, जुन पछि ति कार्यक्रमहरूका फैसलालाई अपनाउछन् जुन पछिका थिए।

दाताको तत्काल, लागत प्रभावी प्रतिक्रियाको आशा पूरा गर्न सेभ द चिल्डेन एक मानकीकृत स्कूलको रचना र एक अर्द्ध-स्थायी संरचना रोज्दछन्।

एक अर्द्ध-स्थायी भवनको आयु एक मध्यस्तताको रूपमा देखिएको थियो। दाताहरू जब देश आपतकालीन र तत्काल पुनर्प्राप्ति चरणमा हुँदा स्थायी संरचनाको लागि पैसा उधारो दिन कम इच्छुक थिए। सेभ द चिल्डेनले स्कूलको एक निश्चित कोटा बनाउने आफ्नो लक्ष्य थियो र ति दाताहरूलाई पाउनका लागि उनीहरूले दाताहरूका लागि बाध्य बनाएका थिए। यहाँ सम्माकी सेभ द चिल्डेनको रचना तैयार गर्ने रूपमा, उनीहरूले यो स्वीकार गरेकाछन् कि केहि भवनका तत्व, विशेष रूपले प्लाइवुडको आवरण लाई रखरखाव र प्रतिस्थापनको आवश्यकता हुन्छ।

सुरुमा यो अल्पकालीन रणनीतिको अर्थ थियो, तर हैटीको आर्थिक र राजनीतिक वातावरण पहिल्याउन धेरै समय लाग्यो कि मूल तर्क गतिको लागि हराएको थियो। एक दीर्घ प्रक्रिया मार्फत एक अर्द्ध-स्थायी स्कूलको रचना हैटी सरकार द्वारा स्वीकृत भयो, यसको अर्थ जुन २०११ मा पहिलो विद्यालयहरू र प्रारम्भिक २०१३ मा अन्तिम विद्यालयहरू पूरा गरियो; भुकम्पको तीन वर्ष पछि। यसले सेभ द चिल्डेनसंग निर्माणको आयुको फेरबदलको बारेमा दुई प्रमुख पाठहरू छोड्यो: सबै कर्मचारी सँग 'अर्द्ध-स्थायी' को एक साझा परिभाषा हुनुपर्छ, र विद्यालयको स्थायी संरचनाको अभ्युत्थानको लागि एक राम्रो संचारित योजना हुनु आवश्यक छ जब तिनीहरू खस्कदै जान्छन्।

प्राविधिक निरीक्षण र साझेदारी सुनिश्चित गर्नु

धेरै विद्यालय निर्माण परियोजनाहरूले मानकीकृत भवन पदचिह्नको साथ राम्ररी प्रगति गर्दछ, जबकि केहि आवश्यक कक्षाहरू संख्या हासिल गर्नको लागि समझौता आवश्यक हुन्छ। पछिका अवस्थाहरूमा, विद्यालय प्रशासकहरूले केही अनौपचारिक परिवर्तनहरू गरे, जसले सुरक्षा र कक्षाको काममा समझौता गर्यो। परिवर्तनहरूले सुरक्षालाई कम बनाउने छैन भनि सुनिश्चित गर्ने प्रयासमा एक पांच तरिकाका ज्ञापनपत्र (एमओयू) स्थापित गरिएको थियो। एमओयूले प्रत्येक समूहको भूमिकाहरू र जिम्मेदारिहरूलाई लिखित समझौताअग्रिम रूपमा प्रदान गर्यो, जसमा स्कूल कर्मचारी, शिक्षा मंत्रालय, सेभ द चिल्डेन, नगरपालिका र स्थानीय अभिभावक-शिक्षक संघ शामिल थिए।

*When the site could not accommodate three standardised school building blocks, on-site engineers were able to improvise effectively, designing a staggered arrangement without compromising safety.
Photo: Bill Flinn.*

एक प्रमुख भूकम्प पछि हैटीमा विद्यालयको पुनर्निर्माणमा धेरै समझौता आवश्यक थियो। सेभ द चिल्ड्रेनले विद्यालयलाई सुरक्षित छन् भनि निश्चित गर्न शिक्षा मंत्रालय र स्थानीय अभिभावक-शिक्षक समूह संग काम गरे। जब यो स्थल योजना गरिएको तीन स्कूल भवनहरूको लागि पर्याप्त रूपमा ठूलो थिएन, स्थलका ईन्जिनियरहरू प्रभावकारी सुधार गर्न सक्षम थिए। उनीहरूले सुरक्षामा समझौता गरे बिना कंपित व्यवस्थाको रचना गरे। फोटो: बिल फ्लिन।